

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ І МЕТОДИК ЇХ НАВЧАННЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов
2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.3.4 ВС (ІМ) СУЧАСНА ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА АНГЛОМОВНИХ КРАЇН

спеціальність 8.01010101 «Дошкільна освіта»
Педагогічний інститут

Київ – 2015 рік

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ І МЕТОДИК ЇХ НАВЧАННЯ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.3.4 ВС (ІМ) СУЧАСНА ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА АНГЛОМОВНИХ КРАЇН

спеціальність 8.01010101 «Дошкільна освіта»
Педагогічний інститут

Київ – 2015 рік

УДК 811.111:016 –
053.4 ББК 83.3(4/8)

Сучасна дитяча література англомовних країн: роб.навч. прогр. [для студ. спец.8.01010101 «Дошкільна освіта»] / уклад. О. В. Лобода. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. – 22с.

Розробник:

Лобода Ольга Володимирівна, старший викладач кафедри іноземних мов і методик їх навчання Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма обговорена на засіданні кафедри іноземних мов і методик їх навчання

Протокол від «01» вересня 2015 року № 1

Завідувач кафедри
іноземних мов і методик їх навчання

О.В. Котенко

Заступник директора
з науково-методичної
та навчальної роботи

М.А. Машовець

©КУ імені Бориса Грінченка, 2015 рік
© Педагогічний інститут, 2015 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	5
Структура програми навчальної дисципліни.....	7
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
III. Програма навчальної дисципліни.....	9
Змістовий модуль I. Історія розвитку дитячої літератури.	
Дитяча література XIX ст.....	9
Змістовий модуль II. Дитяча література XX ст.	
Особливості сучасних літературних творів, написаних для дітей.....	10
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Сучасна дитяча література англомовних країн.....	12
V. Плани лекційних і семінарських занять.....	13
VI. Завдання для самостійної роботи.....	16
VII. Карта самостійної роботи.....	19
VIII. Система поточного і підсумкового контролю.....	21
IX. Методи навчання.....	22
X. Методичне забезпечення курсу.....	22
XI. Рекомендована література	22

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Художня література є чинником виховання гармонійно розвинутої особистості, спонукає до творчості, до активізації мислення, пам'яті, уваги, фантазування.

Книга для дітей – в широкому розумінні слова – літературний твір, написаний спеціально для дітей та юнацтва, а також твори літератури для дорослих, які міцно ввійшли в коло дитячого та юнацького читання.

Відповідно, дитячою світовою літературою можна вважати книжки, написані іноземною мовою, що можуть бути використані (у перекладі українською мовою) у процесі навчання та виховання дошкільників.

Дитяча світова література (кращі зразки фольклорних, класичних, сучасних поетичних та прозових творів, написаних спеціально для дітей) є вагомим чинником розумового, художнього, екологічного, морального, релігійного та економічного виховання.

Дитяча література у контексті вивчення мови є засобом лексичного збагачення, ілюструє граматичні явища, формує уявлення про логіку побудови речення, сприяє розширенню читацьких інтересів, знайомить з культурою країни, позитивно впливає на вироблення естетичного смаку та формування естетичної позиції.

Використання художньої літератури, яка найбільш повно відповідає інтересам дитячого соціуму, не варто недооцінювати, адже саме вчитель повинен закласти основи формування загальних світоглядних позицій вихованців, виробити навички спілкування, в основі яких є доброзичливість та шанобливе ставлення до іншої особистості, стимулювати інтерес не тільки до вивчення мови, але і до читання взагалі, зорієнтувати читацькі інтереси дітей на красу, добро, духовність, національне самоусвідомлення і повагу до інших культур.

Майбутній вихователь має бути вихованим в дусі терпимості і поваги до іншої особистості, має бути гарно обізнаним із літературною спадщиною та сучасними творами, має вільно орієнтуватись на сучасному книжковому ринку, що пропонує літературу для дітей.

Вибір змісту курсу зумовлений особливостями підготовки педагогів до їх майбутньої професійної діяльності і має сприяти:

- наданню знань та виробленню вмінь, необхідних для виконання професійних обов'язків;
- вихованню освіченої людини, яка в інформаційному потоці вміє виділити особистісно-значимі знання і розуміє, як їх використати у конкретній ситуації, тобто домінанта відводиться не оволодінню технічними навичками (вміє працювати з комп'ютером, модерною аудіо- відеоапаратурою тощо), а гнучкому інтелекту, сформованій естетичній свідомості.

Мета курсу: ознайомити студентів із кращими зразками літературних дитячих творів такороткими біографіями їх авторів, розкрити питання історичного розвитку дитячої літератури, як самостійної галузі мистецтва слова, її своєрідності та художньо-естетичної цінності.

Завдання курсу:

Освітні:

- створення у студентів цілісного уявлення про дитячу зарубіжну літературу шляхом ознайомлення з сучасними та класичними художніми творами, написаними для дітей;
- сприяння формуванню читацьких інтересів;
- сприяння збагаченню словникового запасу;
- залучення студентів до надбань культури англomовного соціуму.

Розвивальні:

- задоволення потреби особистості у самопізнанні та самовдосконаленні;
- підвищення пізнавальної активності, активізація творчих здібностей;
- розвиток логічного мислення;
- розвиток уваги і уяви;
- розвиток концептуального мислення, як здатності узагальнювати інформацію у більш змістовній формі.

Виховні:

- виховання студентів на основі загальнолюдських морально-етичних цінностей;
- формування естетичної позиції;

- сприяння вихованню шанобливого ставлення до соціокультурного надбання людства.

Автор добре усвідомлює, що неможливо уникнути моменту суб'єктивності у ході добору творів для вивчення, саме тому запропонований матеріал не претендує на абсолютність та передбачає можливість доповнення списку авторів, твори яких рекомендовано для вивчення.

Принципами, покладеними у зміст предмету, є цілеспрямованість, послідовність, інтегративність, творчий підхід, комплексний підхід, природо- та віковідповідність.

Особливістю є виділення часу на розгляд таких питань, як історія виникнення та розвитку дитячої літератури як самостійної галузі мистецтва слова, специфічні риси сучасної англомовної дитячої літератури.

Самостійне опрацювання спрямоване на вивчення студентами питань, які не були детально розглянуті під час лекційних занять.

Організація самостійного опрацювання передбачає:

- визначення основних понять, які студенти повинні засвоїти в процесі самостійного опрацювання та виділення викладачем питань, які потребують особливої уваги;

- складання переліку запитань і завдань, за якими студенти зможуть здійснювати самоперевірку;

- надання студентам необхідних методичних рекомендацій щодо самостійного опрацювання окремих питань;

- розробка системи контролю за результатами роботи студентів.

Система контролю за результатами самостійного опрацювання включає:

- розгляд питань на семінарських заняттях;

- написання рефератів;

- включення змісту самостійно опрацьованого матеріалу у перелік запитань до

заліку. Контроль успішності студентів проводиться на основі поточного (модульного) контролю

(систематизація здобутих знань, умінь та навичок), підсумкового (залік на фінальному етапі вивчення дисципліни) контролю відповідно до вимог, зазначених у робочій програмі, за результатами, відображеними в академічних журналах груп (на спеціально відведених сторінках).

Підсумковою формою контролю є залік. Допуском до заліку є певний рівень виконання робочого плану:

- відвідування практичних занять;

- позитивна поточна успішність (наявність кількох позитивних оцінок, відсутність невідпрацьованих незадовільних оцінок у журналі);

- виконання самостійних завдань;

- виконання індивідуальних завдань, тестових і контрольних робіт.

Програму укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Запроваджено систему академічних кредитів, що є аналогічною ECTS, визначено змістові модулі курсу, сформульовано завдання для самостійної роботи студентів, список рекомендованої літератури розроблено критерії оцінювання знань і навичок студентів.

**СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Курс: Підготовка магістрів	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 1,5 Змістових модулів: 2 Загальна кількість годин: 54 Тижневих годин: 2	0101 Педагогічна освіта 8.01010101 Дошкільна освіта Освітньо-кваліфікаційний рівень "магістр"	За вибором студента Рік підготовки: 2 Семестр: 3 Аудиторні заняття: 18 Лекції: 10 Семінарські заняття: 8 Модульний контроль: 3 Самостійна робота: 33 Форма контролю: Залік

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Тематичні розділи	Кількість годин						МКР
		Разом	Ауди-торні	лекції	сем. заняття	самост. робота		
Курс VI, семестр III								
Модуль I. Історія розвитку дитячої літератури. Дитяча література XIX ст.								
1.	Зміст, мета та завдання курсу. Історично-культурні передумови розвитку дитячої літератури, як самостійної галузі мистецтва слова. Антологія англомовного дитячого фольклору «Матінка Гусиня»		4	2	2	5		
2.	Специфіка розвитку американської дитячої літератури XVIII ст. (Ф.Баум, Дж.Харріс)		4	2	2	7		
3.	Поезія абсурду (Л.Керролл) Англійські фольклорні традиції у творах письменників XIX ст. (О.Мілн)		2	2		7		
Модульна контрольна робота № 1								2
Модуль II, Дитяча література XX ст. Особливості сучасних літературних творів, написаних для дітей								
4.	Складові літературного твору. Жанрові особливості сучасної дитячої літератури Поняття літературного стилю та його відображення у сучасній дитячій англомовній літературі. Специфіка розвитку дитячої		4	2	2	7		

	літератури Нової Зеландії (П.Траверс)							
5.	Коротка біографія Р.Даля та характеристика творів, написаних для дітей. Гуманістичні дитячі твори. (Дж.Даррел, Р.Кіплінг, Дж. Роллінг)	4	2	2	7			
Модульна контрольна робота № 2								1
Разом за III семестр		54	18	10	8	33		3
Разом за навчальним планом		54	18	10	8	33		3

III. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. *Історія розвитку дитячої літератури* *Дитяча література XIX ст.*

Тема 1. Зміст, мета та завдання курсу. Історично-культурні передумови розвитку дитячої літератури, як самостійної галузі мистецтва слова. Епос народів Британії (валлійський, кельтський, ірландський, шотландський, англосакський). Легенди про короля Артура та лицарів Круглого столу.

Антологія англomовного дитячого фольклору "Матінка Гусиня"

Зміст і завдання курсу, його місце в системі підготовки майбутніх учителів. Історично-культурні передумови виникнення та розвитку дитячої англomовної літератури. Загальна характеристика літератури Британії дохристиянського періоду.

Літературний аналіз зразків кельтського, валлійського, шотландського, англосакського епосу. Вплив традицій християнства та римської культури на розвиток літератури Англії.

Англomовні загадки Матінки Гусині, з українським перекладом Віктора Марача. Англomовні дитячі заклички та замовляння в українському перекладі. Віршики "Donkey, Donkey..", "Blessyou, blessyou, bonniebee", "Rainonthegreengrass", "Juniper", "Hickup, hickup, goaway", "Snail". MotherGooseNurseryRhymeLyrics / Ліричні дитячі вірші з збірки англійської народної поезії "Матінки Гусині". Вірші "Twinkle, twinkle, little star", "There was a little boy and a little girl", "I am a pretty little Dutch girl" англійською та українською мовами. Англomовні співанки - примовлянки для дітлахів зі збірки дитячої поезії "Матінка Гусиня". Вірші-співанки "Dance, little Baby, dance uphigh", "Here are my lady's knives and forks", "Dance to your Daddy" в англійському та українському варіантах. Вірші-колискові для дітей "Sleep, baby, sleep", "The man in the moon", "Hush-a-bye, baby", "Good night, sleep tight", "Diddle-me-diddle-me-dandy" в англійській та українській версіях. Play rhymes for baby / Ігри-забавлянки для малюків, з "Матінки Гусині". Віршики-забавлянки "Clap, clap handies", "Bye, baby Bunting", "Clap hands, clap hands" в англomовній та українській версіях.

Тема 2. Специфіка розвитку американської дитячої літератури XVIII ст. Коротка біографія та творчий доробок Ф. Баума. Життєвий та творчий шлях Дж. Харріса.

Життєвий шлях Лаймена Френка Баума (1856-1919). Історія створення казкової повісті «Чарівник країни Оз», характеристика головних персонажів. Художня своєрідність твору. Порівняльна характеристика казки О. Волкова «Чарівник смарагдового міста» та казки Ф. Баума «Чарівник країни Оз».

Життєвий шлях «журналіста кукурудзяного поля» Джоеля Чендлера Харріса (1848-1908). Дж. Харріс – один із перших збирачів казок афроамериканського населення США. Ідейно-художня своєрідність казок та характеристика образу Дядечка Римуса. Відображення життя пересічних афроамериканців того часу у творах. Роль побутових деталей у творах Дж. Харріса. Поєднання афроамериканського та західноєвропейського епосу у творах Дж. Харріса.

Тема 3. Поезія абсурду. Основні етапи біографії та характеристика творчості Л. Керролла. Твір «Аліса у країні чудес». Англійські фольклорні традиції у творах письменників XIX ст. Життєвий та творчий шлях О. Мілна

Життєвий шлях основоположника нового напрямку у дитячій літературі Льюїса Керролла та коротка характеристика його творчого доробку. Поезія абсурду у контексті

жанрового та тематичного розмаїття творів Л. Керролла. Поєднання пародії на поезію декадансу та фольклорні віршовані твори дохристиянського періоду у творі «Аліса у країні чудес». Вплив моралі часів декадансу на мистецькі смаки та творчість Л. Керролла. Етапи створення та історія успіху «Аліси у країні чудес». Тема, художня ідея, особливості сюжетної побудови «Аліси у країні чудес» та «Полювання на Снарка». Характеристика образів головних героїв твору.

Короткі біографічні дані Олександра Мілна. Розмаїття художньої творчості О. Мілна. Літературна своєрідність казки «Вінні-Пух та всі-всі», характеристика образів головних героїв. Характеристика засобів створення комічного у творі. Літературний аналіз творів зі збірки «Коли ми були маленькими», та «Тепер нам уже шість». Відображення англійської фольклорної традиції та позитивно-гумористичний погляд на світ у творах для дітей.

***Змістовий модуль II. Дитяча література ХХст.
Особливості сучасних літературних творів, написаних для дітей***

Тема 4. Складові літературного твору. Жанрові особливості сучасної дитячої літератури (nonfiction, fiction, fancifulfiction, realisticfiction, poetry).

Особливості побудови твору (сюжет, мова, ритм, рима, ігровий мотив). Поняття літературного стилю та його відображення у сучасній дитячій англійській літературі. Специфіка розвитку дитячої літератури Нової Зеландії. Життєвий та творчий шлях П. Траверс. Особливості жанру fancifulfiction на прикладі твору «До побачення, Мері Поппінз!»

Складові літературного твору. Жанрові особливості дитячої літератури. Особливості побудови сюжету, мова, ритм, рима, ігровий мотив. Твори для дітей: казки, міфи, віршики (nurseryrhymes). Сучасні літературні жанри: nonfiction (реалістичний), fiction (фантастичний), fancifulfiction (чарівна вигадка), realisticfiction (реалістична вигадка), poetry (віршики). Відмінності поезії минулого та сучасних творів. Поняття літературного стилю та його відображення у сучасній дитячій англійській літературі.

Особливості викладання дитячої сучасної англійської літератури. Стимуляція інтересу до читання та розвиток базових навичок читання англійських творів.

Логіка добору літератури для читання з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей учнів (рівня знань з іноземної мови, кола особистих інтересів, мотивації до вивчення мови, соціокультурного середовища та психологічної ситуації, емоційної реакції на певний літературний твір) педагогічної мети та методичних цілей заняття. Особливості використання словників під час роботи із дитячою літературою.

Короткі біографічні дані Памели Траверс. Загальна характеристика творчості П. Траверс. Літературний аналіз вигадки (особливості сюжетної побудови, реалізації художніх засобів у жанрі fancifulfiction Памелою Траверс). Відображення культурних традицій Британії у творі П. Траверс. Любов до дитини, позитивізм, оптимізм, гумор у творі «До побачення, Мері Поппінз!».

Тема 5. Коротка біографія Р. Даля та характеристика творів, написаних для дітей. Функціонування образів твору «Чарлі та шоколадна фабрика» у сучасному медійному світі. Гуманістичні дитячі твори. Характеристика основних етапів життя та творчості Дж. Даррела. Життєвий та творчий шлях Р. Кіплінга, «Книга Джунглів» Феномен популярності творів про Гаррі Поттера. Основні етапи життєвого та творчого шляху Дж. Роллінг. Короткі біографічні дані автора світового бестселера «Чарлі та шоколадна фабрика». Місце образів, змальованих у творі в сучасному інформаційному просторі.

Характеристика головних героїв твору. Відображення філософської ідеї «дії та протидії» у творі «Чарлі та шоколадна фабрика». Феномен успіху твору.

Основні етапи життєвого шляху першого нобелівського лауреата у галузі «Дитяча література» – Редьярда Кіплінга. Характеристика творчого доробку Редьярда Кіплінга (твори для дітей та патріотичні твори). Філософське переосмислення ролі людини та тварин у природі у творах «Книги джунглів», гуманізм, романтизм, позитивізм. Відображення екзотичного колориту через використання індійського, африканського, австралійського фольклору в творах Р.Кіплінга. Сарказм, расизм, відображення колонізаційної політики, неприйняття культури аборигенів у патріотичних творах Р.Кіплінга.

Життєвий та творчий шлях Дж.Даррела. Поетизація світу тварин у казковій повісті «Моя сім'я та інші звірі». Художня ідея твору та його філософсько-містичний зміст. Характеристика засобів зображення головних героїв твору «Паунок, що розмовляє». Жанрові особливості *fanciful fiction* на прикладі творів Дж.Даррела. Специфіка побудови діалогів у творах письменника. Гуманізм, позитивізм, переосмислення ролі людини у природі.

Короткі біографічні дані авторки світового бестселера про маленького чарівника Гаррі Поттера Джоан Роллінг. Місце образів, змальованих авторкою, у сучасному інформаційному просторі. Характеристика головних героїв творів та історія написання творів про Гаррі Поттера. Феномен успіху твору. Поєднання елементів різних фантастичних жанрів у ході написання книжки про Гаррі Поттера. Використання кельтської та грецької міфології та елементів класичної філософсько-містичної літератури.

**ІV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНА ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА АНГЛОМОВНИХ КРАЇН**

Разом: 54., лекційні заняття-10 год., семінарські заняття-8 год., самостійна робота-33 год., модульний контроль-3 год.

Семестр		ІІІ семестр			
Назва модуля	Змістовий модуль І. Історія розвитку дитячої літератури. Дитяча література ХІХ ст.	Змістовий модуль ІІ. Дитяча література ХХ ст. Особливості сучасних літературних творів, написаних для дітей.			
Кількість балів за модуль	90 балів	79 балів			
Теми лекцій і семінарських занять	Зміст, мета та завдання курсу. Історично-культурні передумови розвитку дитячої літератури, як самостійної галузі мистецтва слова. Епос народів Британії (валлійський, кельтський, ірландський, шотландський, англосакський). Легенди про короля Артура та лицарів Круглого столу. Література епохи просвітництва. Антологія англomовного дитячого фольклору "Матінка	Специфіка розвитку американської дитячої літератури ХVІІІ ст. Коротка біографія та творчий доробок Ф. Баума. Життєвий та творчий шлях Дж. Харріса.	Поезія абсурду. Основні етапи біографії та характеристика творчості Л. Керролла. Твір "Аліса у країні чудес". Англійські фольклорні традиції у творах письменників ХІХ ст. Життєвий та творчий шлях О. Мілна. Купівля квитка на потяг, літак.	Складові літературного твору. Жанрові особливості сучасної дитячої літератури nonfiction, fiction, funny full fiction, realistic iction, poetry). Особливості побудови твору (сюжет, мова, ритм, рима, ігровий мотив). Поняття літературного стилю та його відображення у сучасній дитячій англomовній літературі. Специфіка розвитку дитячої літератури Нової Зеландії. Життєвий та творчий шлях П. Траверс. Особливості жанру funny full fiction на прикладі твору "До побачення, Мері	Коротка біографія Р. Даля та характеристика творів, написаних для дітей. Функціонування образів твору "Чарлі та шоколадна фабрика у сучасному недійному світі". Феномен популярності творів про Гаррі Поттера. Гуманістичні дитячі твори. Характеристика основних етапів життя та творчості Дж. Даррела. Життєвий та творчий шлях Р. Кіплінга "Книга Джунглів".
Лекції	16	16	16	16	
Семінарські заняття	10+16	10+16	10+16	10+16	
Самостійна робота	15 6	106	15 6	106	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				
Підсумковий контроль	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)				
		Залік			
		Максимальна кількість балів-169			
		Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів-1,69			

V. ПЛАНИ ЛЕКЦІЙНИХ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Плани лекційних занять

Змістовий модуль I. Історія розвитку дитячої літератури. Дитяча література XIX ст.

(6 год.)

Лекція 1. (2 год.) Зміст, мета та завдання курсу. Історично-культурні передумови розвитку дитячої літератури, як самостійної галузі мистецтва слова. Епос народів Британії (валлійський, кельтський, ірландський, шотландський, англосакський). Легенди про короля Артура та лицарів Круглого столу. Антологія англосакського дитячого фольклору "Матінка Гусиня" Зміст і завдання спеціального курсу «Сучасна дитяча література англосакських країн».

1. Характеристика літератури Британії дохристиянського періоду.
2. Культурно-історичні передумови виникнення лицарського роману.
3. Антологія англосакського дитячого фольклору "Матінка Гусиня"

Література [1-7].

Лекція 2. (2 год.) Специфіка розвитку американської дитячої літератури XVIII ст. Коротка біографія та творчий доробок Ф.Баума. Життєвий та творчий шлях Дж.Харріса

1. Етапи життєвого шляху Ф.Баума.
2. Казки О.Волкова «Чарівник смарагдового міста» та Ф.Баума «Чарівник країни

Оз».

3. Життєвий шлях Дж.Харріса.

Література [1-7]

Лекція 3. (2 год.) Поетика абсурду. Основні етапи біографії та характеристика творчості Л.Керролла. Твір «Аліса у країні чудес». Англійські фольклорні традиції у творах письменників XIX ст. Життєвий та творчий шлях О.Мілна

1. Основні етапи життєвого шляху Л.Керролла.
2. Характеристика творчого доробку Л.Керролла.
3. Життєвий шлях О.Мілна.
4. Спільні та відмінні риси англійських фольклорних малих віршованих форм (Nursery rhymes) та дитячої поезії О.Мілна.

Література [1-7]

Змістовий модуль II. Дитяча література XX ст. Особливості сучасних літературних творів, написаних для дітей

(4 год.)

Лекція 4. (2 год.) Складові літературного твору. Жанрові особливості сучасної дитячої

літератури (nonfiction, fiction, fancyfull fiction, realistic fiction, poetry). Особливості побудови твору (сюжет, мова, ритм, рима, ігровий мотив). Поняття літературного стилю та його відображення у сучасній дитячій англосакській літературі Специфіка розвитку дитячої літератури Нової Зеландії. Життєвий та творчий шлях П.Траверс. Особливості жанру fancifulfiction на прикладі твору «До побачення, Мері Поппінз!»

1. Складові літературного твору; особливості побудови літературного твору.
2. Сучасні жанри дитячої літератури.
3. Етапи життєвого шляху П.Траверс.

Література [1-7].

Лекція 5..(2 год.)Коротка біографія Р.Даля та характеристика творів,написаних для дітей.Функціонування образів твору «Чарлі та шоколадна фабрика у сучасному медійному світі» Гуманістичні дитячі твори. Характеристика основних етапів життя та творчості Дж.Даррела. Життєвий та творчий шлях Р.Кіплінга, «Книга Джунглів» Феномен популярності творів про Гаррі Поттера.Основні етапи життєвого та творчого шляху Дж. Роллінг

1. Етапи життєвого шляху Р.Даля.
2. Основні філософські ідеї твору«Чарлі та шоколадна фабрика».
3. Окресліть основні життєві колізії Р.Кіплінга.
4. Розкажіть про особливості структурної побудови, дайте коротку характеристику образів твору «Книга джунглів».
5. Доведіть новизну філософського трактування ролі людини у природі у творах Р.Кіплінга.
6. Дайте характеристику патріотичним творах Р.Кіплінга.
7. Окресліть виховний потенціал творів Р.Кіплінга.
8. Розкажіть про життєвий шлях Дж.Даррела.
9. Розкрийте особливості fancifulfiction на прикладі творів Дж.Даррела.
10. Окресліть новаторство підходу письменника до зображення світу тварин та людей.
11. Розкрийте сюжетну лінію та схарактеризуйте образи головних героїв прочитаного вами твору Дж.Даррела.
12. Етапи життєвого шляху Дж.Роллінг.

Література [1-7].

Плани семінарських занять

Змістовий модуль I. Історія розвитку дитячої літератури.

Дитяча література XVI – XIX ст.

(8 год.)

Семінар1..(2 год.)Зміст, мета та завдання курсу. Історично-культурні передумови розвитку дитячої літератури, як самостійної галузі мистецтва слова. Епос народів Британії (валлійський, кельтський, ірландський, шотландський, англосакський). Легенди про короля Артура та лицарів Круглого столу. Антологія англосакського дитячого фольклору "Матінка Гусиня"

1. Сформулюйте зміст і завдання курсу «Сучасна дитяча література англосакських країн»; Розкажіть про зв'язок дитячої англосакської літератури з іншими предметами та науками.
2. Дайте характеристику літератури Британії дохристиянського періоду.
3. Розкрийте сюжетну лінію та проаналізуйте особливості «Легенди про Беовульфа».
4. Схарактеризуйте культурно-історичні передумови виникнення лицарського роману; розкрийте особливості сюжетної побудови та дайте характеристику головним героям лицарського роману; відобразіть зв'язок лицарського роману з епічними творами на прикладі легенди про Трістана та Ізольду.
5. Англосакські загадки Матінки Гусині, з українським перекладом Віктора Марача.
6. Віршики "Donkey, Donkey..", "Bless you, bless you, bonnie bee", "Rain on the greengrass", "Juniper", "Hickup, hickup, go away", "Snail". Mother Goose Nursery

Rhyme Lyrics / Ліричні дитячі вірші зі збірки англійської народної поезії "Матінки Гусині".

7. Вірші "Twinkle, twinkle, little star", "There was a little boy and a little girl", "I am a pretty little Dutch girl" англійською та українською мовами.
8. Англійські співанки - примовлянки для дітяків зі збірки дитячої поезії "Матінка Гусиня". Вірші-співанки "Dance, little Baby, dance up high", "Here are my lady's knives and forks", "Dance to your Daddy" в англійському та українському варіантах.
9. Вірші-коліскові для дітей "Sleep, baby, sleep", "The man in the moon", "Hush-a-bye, baby", "Good night, sleep tight", "Diddle-me-diddle-me-dandy" в англійській та українській версіях.
10. Play rhymes for baby / Ігри-забавлянки для малюків, з "Матінки Гусині". Віршики-забавлянки "Clap, clap handies", "Bye, baby Bunting", "Clap hands, clap hands" в англійській та українській версіях.

Література [1-7].

Семінар 2..(2 год.)Коротка біографія та творчий доробок Ф.Баума.Життєвий та творчий шлях Дж.Харріса

1. Охарактеризуйте етапи життєвого шляху Ф.Баума.
2. Охарактеризуйте жанрові особливості та образи головних героїв твору «Чарівник країни Оз».
3. Порівняйте казки О.Волкова «Чарівник смарагдового міста» та казки Ф.Баума «Чарівник країни Оз» та окресліть їх виховний потенціал.
4. Охарактеризуйте етапи життєвого шляху Дж.Харріса.
5. Окресліть тематику казок та схарактеризуйте образ Дядечка Римуса.
6. Розкрийте літературну своєрідність та тематичне новаторство творів Дж.Харріса.

Література [1-7].

Семінар 3.(2 год.)Поезія абсурду.Основні етапи біографії та характеристика творчостіЛ.Керролла. Твір«Аліса у країні чудес».Англійські фольклорні традиції у творах письменників ХІХ ст. Життєвий та творчий шлях О.Мілна

1. Розкрийте основні етапи життєвого шляху Л.Керролла.
2. Дайте характеристику творчому доробку Л.Керролла.
3. Окресліть виховний потенціал твору «Аліса у країні чудес».
4. Схарактеризуйте образи головних героїв творів «Аліса у країні чудес» та «Полювання на Снарка».
5. Розкажіть про життєвий шлях О.Мілна.
6. Розкрийте сюжетну лінію та схарактеризуйте образи героїв твору «Вінні-Пух та всі-всі-всі».
7. Визначте спільні та відмінні риси англійських фольклорних малих віршованих форм (Nurseryrhymes) та дитячої поезії О.Мілна.
8. Дайте загальну характеристику творчому доробку О.Мілна.

Література [1-7].

Змістовий модуль II. Дитяча література ХХст. Особливості сучасних літературних творів, написаних для дітей

Семінар 4..(2 год.)Складові літературного твору.Жанрові особливості сучасної дитячої літератури(nonfiction, fiction, fancyfull fiction, realistic fiction, poetry).

Особливості побудови твору (сюжет, мова, ритм, рима, ігровий

мотив).Поняття літературного стилю та його відображення у сучасній дитячій англomовній літературі Специфіка розвитку дитячої літератури Нової Зеландії. Життєвий та творчий шлях П.Траверс. Особливості жанру fancifulfiction на прикладі твору «До побачення, Мері Поппінз!»

1. Назвіть складові літературного твору.
  2. Окресліть особливості побудови літературного твору.
  3. Назвіть сучасні жанри дитячої літератури та дайте їм коротку характеристику (проілюструйте на прикладі уривків художніх творів).
  4. Назвіть фактори, які варто враховувати у ході добору літератури для читання у ході навчання та виховання дошкільників.
  5. Охарактеризуйте особливості використання словника у ході роботи із літературним твором.
  6. Охарактеризуйте етапи життєвого шляху П.Траверс.
  7. Розгляньте літературні особливості творів П.Траверс.
  8. Розкрийте зв'язок творів П.Траверс із кращими зразками класичної англomовної літератури.
  9. Розкажіть про виховний потенціал твору «До побачення, Мері Поппінз!».
- Література [1-7].**

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I. Історія розвитку дитячої літератури. Дитяча література XIX ст. (19 год.)

Тема1.Зміст, мета та завдання курсу.Історично-культурні передумови розвитку дитячої літератури, як самостійної галузі мистецтва слова. Епос народів Британії (валлійський, кельтський, ірландський, шотландський, англосакський). Легенди про короля Артура та лицарів Круглого столу. Література епохи просвітництва Життєвий та творчий шлях Д.Дефо. Роман «Робінзон Крузо».

Основні етапи творчого та життєвого шляху Дж.Свіфта, роман «Мандри до різних далеких країн світу Лемюеля Гуллівера»

1. Прочитайте (за власним вибором) одну із шотландських, валлійських, ірландських, англосаксонських, кельтських казок або легенд та порівняйте героїв британського епосу із героями слов'янського епосу (2 год).
2. Якою на вашу думку є роль літератури у процесі вивчення мови? (2 год.)
3. Як ви гадаєте, у чому полягає феномен творів «Матінка Гусиня»? (2 год.)

Методичні рекомендації щодо виконання завдань для самостійної роботи:

1. Обирайте твори для читання лише у перекладі на українську мову, або сучасні інтерпретації тексту (тексти епічних творів, записані кілька століть тому, є заважкими для перекладу).
2. Порівнювати героїв епосу буде значно легше, якщо ви прочитаєте кілька легенд (шотландських, валлійських, ірландських, англосаксонських, кельтських). Під час виконання завдання зверніть увагу на трактування часових та просторових характеристик, відображення історичних фактів, їх інтерпретацію, міфологічний символізм.
3. Шукаючи відповідь на питання, окресліть значення мистецтва слова у процесі художнього виховання дитини дошкільного віку та особливості читання як виду сприймання інформації порівняно з іншими видами

(переглядом фільму, слуханням радіо, бесідою).

Тема2.Коротка біографія та творчий доробок Ф.Баума.Життєвий та творчий шляхДж.Харріса

1. Прочитайте твір «Чарівник Країни ОЗ» у перекладі українською мовою (2 год.).
2. Оберіть на власний смак одну із казок Дж. Харріса («Казки дядечка Римуса»), прочитайте, окресліть спільні та відмінні риси із слов'янськими казками про тварин (2 год.).

Методичні рекомендації щодо виконання завдань для самостійної роботи:

1. Для порівняння творів обирайте слов'янські казки про тварин, героями яких є: Лисичка-сестричка, Вовчик-братик, Зайчик.
2. Крім читання першоджерела, із твором Ф.Баума «Чарівник країни Оз» можна ознайомитися за американськими кіно версіями 30-х та 60-х рр. або мультфільмом радянських часів «Волшебник Изумрудного города».

Тема3.Поезія абсурду. Основні етапи біографії та характеристика творчостіЛ.Керролла. Твір «Аліса у країні чудес».Англійські фольклорні традиції у творах письменників ХІХ ст. Життєвий та творчий шлях О.Мілна

1. Ознайомтесь із твором Л.Керролла «Аліса у країні чудес» (3 год.).
2. Прочитайте твір «Вінні-Пух та всі-всі-всі», окресліть його педагогічний потенціал (3 год.).
3. Ознайомтесь із мультиказками радянського виробництва та виробництва студії Уолта Діснея, знайдіть спільні та відмінні риси доробку (3 год.).

Методичні рекомендації щодо виконання завдань для самостійної роботи:

1. Для того, щоб отримати більш цілісне уявлення про життєвий шлях Л.Керролла варто ознайомитися із фотодоробком письменника (відомо, що Л.Керролл був одним із найперших та найвідоміших фотографів Європи, фотографії є широко представлені у мережі Інтернет).
2. Під час порівняння мультиверсій зверніть увагу на переклад, дублювання, зв'язок із текстом оригіналу твору (зміни сюжетної лінії, наявність або відсутність окремих персонажів).

Змістовий модуль II. Дитяча література ХХст. Особливості сучасних літературних творів, написаних для дітей (14 год.)

Тема4.Складові літературного твору. Жанрові особливості сучасної дитячої літератури(nonfiction, fiction, fancyfull fiction, realistic fiction, poetry). Особливості побудови твору (сюжет, мова, ритм, рима, ігровий мотив). Поняття літературного стилю та його відображення у сучасній дитячій англійській літературі Специфіка розвитку дитячої літератури Нової Зеландії. Життєвий та творчий шлях П.Траверс. Особливості жанру fancifulfiction на прикладі твору «До побачення, Мері Поппінз!»

1. Окресліть значення художнього оформлення дитячих книжок (3 год.).
2. Прочитайте твір «До побачення, Мері Поппінз!» (2 год.).

Методичні рекомендації щодо виконання завдань для самостійної роботи:

1. Ознайомтесь із роботами кращих ілюстраторів дитячих книжок: Ш.Воук, Т.Росса, Л.Чайльд, М.Формана, П.Бенсона, С.Бісті, К. Блейка, С. Бріггса.

Порівняйте кілька зразків оформлення дитячих книжок, зверніть увагу на значення формату (наявність книжок із пластиковими сторінками – для наймолодших, книжок великого формату для групової роботи).

2. Крім читання першоджерела варто переглянути кіно версії англійського та радянського виробництва, порівняти їх відповідність оригінальній ідеї твору.

Тема5. Коротка біографія Р.Даля та характеристика творів, написаних для дітей. Функціонування образів твору «Чарлі та шоколадна фабрика у сучасному медійному світі» Гуманістичні дитячі твори. Характеристика основних етапів життя та творчості Дж.Даррела. Життєвий та творчий шлях Р.Кіплінга, «Книга Джунглів» Феномен популярності творів про Гаррі Поттера. Основні етапи життєвого та творчого шляху Дж. Роллінг

1. Прочитайте один із обраних Вами творів Р.Кіплінга (2 год.).
2. Прочитайте один із творів Дж.Даррела (2 год.).
3. Ознайомтесь із творами про Гаррі Поттера Дж.Роллінг (2 год.).
4. Охарактеризуйте спільні та відмінні риси класичних та сучасних творів, написаних для дітей (3 год.).

Методичні рекомендації щодо виконання завдань для самостійної роботи:

1. Ознайомтесь із кіно версіями творів Р. Кіплінга, створеними у 60-х та 90-х рр., знайдіть спільні та відмінні риси.
2. Крім читання першоджерела, варто ознайомитись із кіноверсіями книжок про Гаррі Поттера та комп' ютерними іграми із використанням образного світу цих творів.
3. Крім читання першоджерел варто ознайомитись із мультиплікаційними фільмами («Кішка, що гуляла сама по собі», «Мауглі») та фільмами, створеними за мотивами творів Р.Кіплінга та Дж.Даррела.

VII. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
<i>Змістовий модуль I. Історія розвитку дитячої літератури. Дитяча література XIX ст.</i>			
Тема1.Зміст,мета та завдання курсу.Історично-культурні передумови розвитку дитячої літератури, як самостійної галузі мистецтва слова. Епос народів Британії.Легенди про короля Артура та лицарів Круглого столу.	Поточне консультування		5-6
1.	Прочитайте (за власним вибором) одну із шотландських, валлійських, ірландських, англосаксонських, кельтських казок або легенд та порівняйте героїв британського епосу із героями слов'янського епосу (2 год).		5
2.	Якою на вашу думку є роль літератури у процесі вивчення мови? (2 год)		5
3.	Як Ви надаєте, у чому полягає феномен творів «Матінка Гусиня» (2 год)		5
Тема2.Коротка біографія та творчий доробок Ф.Баума. Життєвий та творчий шлях Дж.Харріса			
1.	Прочитайте твір«Чарівник Країни Оз» у перекладі українською мовою (2 год).		5
2.	Оберіть на власний смак одну із казок Дж. Харріса («Казки дядечка Римуса»), прочитайте, окресліть спільні та відмінні риси із слов'янськими казками про тварин (2 год).		5
3.	Ознайомтесь із твором Л.Керролла «Аліса у країні чудес» (3год).		5
4.	Прочитайте твір «Вінні-Пух та ві-всі-всі», окресліть його педагогічний потенціал (3 год)		5
5.	Ознайомтесь із мультиказками радянського		5

	виробництва та виробництва студії Уолта Дізнея, знайдіть спільні та відмінні риси доробку (3 год).			
Змістовий модуль II. Дитяча література ХХст. Особливості сучасних літературних творів, написаних для дітей				
Тема 4. Складові літературного твору. Жанрові особливості сучасної дитячої літератури (nonfiction, fiction, fancyfull fiction, realistic fiction, poetry). Особливості побудови твору (сюжет, мова, ритм, рима, ігровий мотив). Поняття літературного стилю та його відображення у сучасній дитячій англomовній літературі. Специфіка розвитку дитячої літератури Нової Зеландії. Життєвий та творчий шлях П.Траверс. Особливості жанру fanciful fiction на прикладі твору «До побачення, Мері Поппінз!»		Поточне консультування		7-8
1.	Окресліть значення художнього оформлення дитячих книжок (3 год).		5	
2.	Прочитайте твір «До побачення, Мері Поппінз!» (2 год).		5	
3.	Прочитайте один із обраних Вами творів Р.Кіплінга (2 год).		5	
4.	Прочитайте один із творів Дж.Даррела (2 год).		5	
5.	Ознайомтесь із творами про Гаррі Поттера Дж. Роллінг (2 год).		5	
6.	Схарактеризуйте спільні та відмінні риси класичних та сучасних творів, написаних для дітей (3 год).		5	
Разом за III семестр: 33 год.		Разом за III семестр: 70 балів		
Разом за навчальним планом: 33 год.		Разом: 70 балів.		

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Розрахунок рейтингових балів

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекційних занять	1	5	5
2.	Відвідування семінарських занять	1	4	4
3.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	14	70
4.	Робота на семінарському занятті, в т. ч. доповідь, дискусія, виступ, повідомлення	10	4	40
5.	Модульна контрольна робота	25	2	50
Максимальна кількість балів			Всього: 169	
<i>Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів = 169:100=1,69</i>				

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

IX. Методи навчання

МЕТОДИ: семінарські заняття, самостійна робота студентів.

X. Методичне забезпечення курсу

Робоча навчальна програма, конспекти лекцій мультимедійне забезпечення курсу, плани семінарських занять, хрестоматії для читання.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Будур Н.В., Иванова Э.И., Николаева С.А., Чеснокова Т.А. Зарубежная детская литература : [учеб.пос. для студ. пед. учеб. завед.]. - Изд. 2-е, стереотип. – М.:«Академия», 2000. – 304 с.
2. Зарубіжна літературна казка: навч.посіб.-хрестом. / Давидюк Л.В., Задорожня О.Ф. - К.: Ленвіт, 2003. – 592 с.
3. Михальская Н.П. История английской литературы: [учеб. для студ филолог. и лингв. фак. высш. пед. учеб. завед.] / Н.П. Михальская. – М.: Издательский центр «Академия», 2006. – 480 с.
4. Путеводитель по английской литературе /под ред. Маргарет Дрэббл и Дженни Стрингер / пер. с англ. – М.: ОАО издательство «Радуга», 2003. – 928 с.
5. Стихи Матушки Гусыни: Сборник / Составл. К.Н. Атаровой. – На англ. и русск. яз. – М.: ОАО Издательство «Радуга», 2002. – 384 с.

Додаткова

6. Дудченко М.М. Література Великобританії і США. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою) – 2- ге вид., доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. – 445 с.
7. Пропп В.Я. Исторические корни волшебной сказки./ Изд. 2-е, перераб.и дополн. – Л. Наука, 1981. – 364 с.
8. Тубельская Г.Н. Зарубежные детские писатели: биобиблиогр. справ. Ч. 1, Сто имен: А-М / Тубельская, Галина Наумовна; материал, посвящ. дет.писателям, подгот. Ю. Я. Соболевской. - М.: Школьная библиотека, 2005. - 272 с.,Ч. 2:Н - Я - М.: Школьная библиотека, 2006. - 239 с. 2006. - 239 с.
9. Писатели нашего детства: 100 имён: Биографический словарь в 3 ч. Ч.1. – М.: Либерия, 1998. – 432 с. Ч.2. – М.: Либерия, 1999. – 432 с. Ч.3. – М.: Либерия, 2000. – 512 с.